

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (สาระภูมิศาสตร์)
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส22101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ทวีปแอฟริกา เวลาเรียน 12 คาบ (คาบละ 50 นาที)

1. สาระสำคัญ

ทวีปแอฟริกา มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 ของโลก เป็นทวีปเก่าแก่ ประกอบด้วยประเทศต่าง ๆ มากกว่า 50 ประเทศ ได้ชื่อว่าเป็นทวีปมืดหรือกาฬทวีป เพราะเป็นทวีปที่ค่อนข้างกันดารและล้าหลัง ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง มีเส้นศูนย์สูตรลากผ่านเกือบกึ่งกลางทวีป ทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตร้อน ประชากรส่วนใหญ่ขาดการศึกษา และยังยึดติดกับความเชื่อและวัฒนธรรมดั้งเดิม สุขภาพอนามัยไม่ดี ทำให้เกิดภาวะทุพโภชนาการ ขาดแคลนเงินทุน ส่งผลให้ประเทศส่วนใหญ่ในทวีปแอฟริกาเป็นประเทศกำลังพัฒนา แต่แท้จริงแล้วเป็นทวีปที่มีวิวัฒนาการของมนุษย์ยุคแรก ๆ ของโลก ที่มีการสร้างสรรค์อารยธรรมและความเจริญของตนเองเช่น อาณาจักรอียิปต์ บริเวณลุ่มแม่น้ำไนล์ ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นแหล่งอารยธรรมโบราณที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา
2. วิเคราะห์ เปรียบเทียบลักษณะทางกายภาพของทวีปแอฟริกากับทวีปอื่น ๆ ได้
3. มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา
4. จำแนกลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปแอฟริกาได้
5. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางด้านประชากร สังคมและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกาได้

3. เนื้อหาสาระ

มาตรฐาน ส 5.1 : เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผล ต่อกันและกัน ในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหาวิเคราะห์ สรุปล และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส 5.2 : เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และมีจิตสำนึกอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1. วิเคราะห์ เปรียบเทียบพื้นที่ของโลกแต่ละแห่งที่ต่างกัน ในลักษณะทางกายภาพและระบบการดำเนินชีวิตของมนุษย์

2. วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและทรัพยากรของประเทศและภูมิภาคต่างๆ ของโลก ความสัมพันธ์กับระบบเศรษฐกิจและสังคม

สาระการเรียนรู้ช่วงชั้น

- ลักษณะภูมิประเทศ
- ลักษณะภูมิอากาศ
- ลักษณะทางเศรษฐกิจ
- ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม
ของทวีปแอฟริกา

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบที่	ขั้นการสอน	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อการสอน	ประเมินผล
1	ขั้นเข้าสู่บทเรียน	1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง ทวีปแอฟริกา 2. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 3. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์การเดินร่าของชนพื้นเมืองในทวีปแอฟริกาแล้วร่วมสนทนากับนักเรียนว่าควรจะต้องซื้ออะไร น่าจะอยู่ในทวีปใด จุดเด่นคืออะไร	- วีดิทัศน์การเดินร่าของชนพื้นเมืองในทวีปแอฟริกา	- แบบทดสอบก่อนเรียน
2-3	ขั้นสอน	4. ครูบรรยายโดยใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน Power Piont และ โปรแกรม Encarta เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา 5. นักเรียนทำงานในใบงานที่ 2.1 เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา	- Power Piont และ โปรแกรม Encarta เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา	- ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา
4-5	ขั้นสอน	6. ครูบรรยายโดยใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน Power Piont และ โปรแกรม Encarta เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา 7. นักเรียนทำงานในใบงานที่ 2.2 เรื่อง ลักษณะอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปแอฟริกา	- Power Piont และ โปรแกรม Encarta เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา	- ใบงานที่ 2.2 เรื่อง ลักษณะอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปแอฟริกา

คาบที่	ชั้นการสอน	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อการสอน	ประเมินผล
6-7	ชั้นสอน	8. ครูบรรยายโดยใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน Power Piont และ โปรแกรม Encarta เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา 9. นักเรียนทำงานในใบงานที่ 2.3 เรื่อง สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา	- Power Piont และ โปรแกรม Encarta เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา	- ใบงานที่ 2.3 เรื่อง สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา
8-9	ชั้นสอน	10. ครูบรรยายโดยใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน Power Piont และ โปรแกรม Encarta เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา 11. นักเรียนทำงานในใบงานที่ 2.4 เรื่อง ลักษณะทาง ด้านประชากร สังคม วัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา	- Power Piont และ โปรแกรม Encarta เรื่อง ลักษณะทาง สังคมและ วัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา	- ใบงานที่ 2.4 เรื่อง ลักษณะทาง ด้าน ประชากร สังคม วัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา
10-11	ชั้นปฏิบัติ	12. ครูอธิบายลักษณะของบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน พร้อมทั้งทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียน วิธีการเรียน บทบาทของนักเรียน ให้นักเรียนได้ทราบ 13. นักเรียนศึกษาโดยใช้บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนสาระ ภูมิศาสตร์ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ซึ่งประกอบด้วย 4 เรื่อง ได้แก่ - ลักษณะภูมิประเทศ - ลักษณะภูมิอากาศ - ลักษณะทางเศรษฐกิจ - ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม และศึกษาด้วยตนเองจนเกิดความเข้าใจ ถ้าไม่เข้าใจก็สามารถศึกษาซ้ำใหม่ได้ จนเพียงพอกับความต้องการ	- บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนสาระ ภูมิศาสตร์ เรื่อง ทวีปแอฟริกา	- แบบ ประเมิน พฤติกรรม รายบุคคล

คาบที่	ชั้นการสอน	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อการสอน	ประเมินผล
12	ขั้นสรุป	14. ทำแบบทดสอบหลังเรียน 15. ตอบแบบประเมินความพึงพอใจ		- แบบทดสอบหลังเรียน - แบบประเมินความพึงพอใจ

5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

สื่อการสอน

- วัสดุทัศนัการเดินร่าของชนพื้นเมืองในทวีปแอฟริกา
- Power Piont และ โปรแกรม Encarta เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา
- Power Piont และ โปรแกรม Encarta เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา
- Power Piont และ โปรแกรม Encarta เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา
- Power Piont และ โปรแกรม Encarta เรื่อง ลักษณะทางสังคม และวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา
- ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา
- ใบงานที่ 2.2 เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปแอฟริกา
- ใบงานที่ 2.3 เรื่อง สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา
- ใบงานที่ 2.4 เรื่อง ลักษณะทางด้านประชากร สังคม วัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา
- ซีดีรอมบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสาระภูมิศาสตร์ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
- คู่มือการใช้งานบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
- คอมพิวเตอร์
- หนังสือเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (สาระภูมิศาสตร์)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

.แหล่งการเรียนรู้

- ห้องศูนย์กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- โปรแกรม Encarta

6. การวัดและประเมินผล

การวัดผล

- ตรวจสอบทดสอบก่อนและหลังเรียน
- ประเมินใบงาน
- ประเมินงานรายบุคคล
- ประเมินความพึงพอใจ

เครื่องมือวัด

- แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
- แบบประเมินใบงาน
- แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
- แบบประเมินความพึงพอใจ

.เกณฑ์การประเมิน

1) การวัดผลสัมฤทธิ์จากแบบทดสอบ

80% ขึ้นไป	=	ดีมาก
70-79%	=	ดี
60-69%	=	ปานกลาง
50-59%	=	ผ่าน
ต่ำกว่า 50%	=	ปรับปรุง

2) การประเมินใบงาน

9-12 คะแนน	=	ดี
5-8 คะแนน	=	พอใช้
1-4 คะแนน	=	ปรับปรุง

3) การประเมินงานรายบุคคล

9-12 คะแนน	=	ดี
5-8 คะแนน	=	พอใช้
1-4 คะแนน	=	ปรับปรุง

4) ระดับความพึงพอใจ

5	หมายถึงมีความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึงมีความพึงพอใจมาก
3	หมายถึงมีความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึงมีความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึงมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

7. บันทึกผลการจัดการเรียนการสอน

.ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

.....
.....
.....

.ปัญหาอุปสรรค

.....
.....
.....

.ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นายสุคนธ์ อ่อนเปี่ยม)

ครูผู้สอน

ลงชื่อ.....

(นางบัณฑิตา เมืองวงศ์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

**แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
สารานุกรมศาสตร์ เรื่อง ทวีปแอฟริกาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามทีละข้อแล้วพิจารณานักเรียนมีความพึงพอใจต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สารานุกรมศาสตร์ เรื่องทวีปแอฟริกา ในแต่ละข้อมาก น้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความพึงพอใจของนักเรียนมากที่สุด

ระดับความพึงพอใจ

- 5 หมายถึงมีความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึงมีความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึงมีความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึงมีความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึงมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. ด้านปัจจัยนำเข้า					
1.1 มีคำแนะนำการใช้ที่ชัดเจน เข้าใจง่าย					
1.2 ตัวอักษรอ่านง่ายมีขนาดตัวอักษรที่เหมาะสม					
1.3 สีพื้นหลังที่ใช้ในบทเรียนมีความเหมาะสม					
1.4 ภาพประกอบในบทเรียนน่าสนใจ					
1.5 เสียงที่ใช้ประกอบเหมาะสม กระตุ้นให้เกิดความสนใจ					
2. ด้านกระบวนการ					
2.1 การนำเสนอบทเรียนน่าสนใจ					
2.2 ขั้นตอนของกิจกรรมนักเรียนสามารถปฏิบัติได้					
2.3 มีแบบฝึกและแบบทดสอบอย่างต่อเนื่อง					

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
2.4 นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนด้วยบทเรียน					
2.5 นักเรียนสามารถทบทวนเนื้อหาได้ด้วยตนเอง					
2.6 เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพียงพอในแต่ละเรื่อง					
2.7 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น เชิงวิเคราะห์ วิจัยต่อเรื่องที่เรียนได้เหมาะสม					
3. ด้านผลผลิต					
3.1 นักเรียนเกิดความรู้จากบทเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนมากยิ่งขึ้น					
3.2 นักเรียนมีความพึงพอใจในเนื้อหาและกิจกรรม					
3.2 นักเรียนสามารถนำความรู้จากเรื่องที่เรียนไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันได้					

